

אגף בנק-לקוח הפיקוח על הבנקים

ירושלים, י"ד סיון, תשפ"ב

13 ביוני, 2022

חוזר מס' ח - 06 - 2714

לכבוד

התאגידים הבנקאיים

הנדון: שירותי תשלום מתקדמים

(הוראת ניהול בנקאי תקין 427)

מבוא

1. ההתפתחויות הטכנולוגיות בשנים האחרונות הובילו לחדשנות רבה בתחום מערכות התשלומים ולהתרחבות בשירותי התשלום המוצעים לציבור, בדגש על שירותי תשלום דיגיטליים. כחלק ממגמה זו, מציעים גם התאגידים הבנקאיים שירותי תשלום המאפשרים ללקוחות לבצע פעולות תשלום באמצעות אפליקציות תשלום.
2. ב-14 באוקטובר 2020 נכנס לתוקף חוק שירותי תשלום, התשע"ט-2019 (להלן - "חוק שירותי תשלום"), המסדיר את נושא שירותי התשלום ואמצעי התשלום וקובע תשתית נורמטיבית להתפתחויות הנוכחיות והעתידיות בתחום התשלומים במדינת ישראל. בין היתר, נקבעו בחוק שירותי תשלום הוראות לעניין פעולות תשלום.
3. על רקע הגידול המשמעותי בהיקפי השימוש באפליקציות תשלום לביצוע העברות כספים, עלה הצורך להסדיר את היבטי הגילוי הניתן ללקוחות אודות פעולות התשלום המתבצעות באמצעותן, וזאת במסגרת הגילוי הניתן על ידי מנהל חשבון עו"ש ו/או מנפיק כרטיס חיוב שבאמצעותם מתבצעת פעולת התשלום.
4. הוראה זו משלימה את הוראות חוק שירותי תשלום לעניין פעולות תשלום, וקובעת חובות גילוי החלות על תאגידים בנקאיים לעניין פעולות תשלום המתבצעות באפליקציות תשלום. במסגרת ההוראה מפורטים הנתונים שיוצגו למשלם ולמוטב אודות פעולות התשלום ונקבעו כללים להעברת המידע בין התאגידים הבנקאיים ללקוחות ובין אפליקציות התשלום הבנקאיות לתאגידים הבנקאיים.
5. לאחר התייעצות עם הוועדה המייעצת בעניינים הנוגעים לעסקי בנקאות ובאישור הנגיד, קבעתי הוראה זו.

פירוט הסעיפים

הגדרות

6. **בסעיף 5** "אפליקציית תשלום" הוגדרה כאמצעי תשלום מקוון המאפשר העברת כספים וקבלתם, שאינו כרטיס חיוב או חשבון עו"ש. בהקשר זה יובהר כי בעסקאות המבוצעות בבתי עסק באמצעות טוקן, אמצעי התשלום הוא כרטיס חיוב, ולכן הגילוי אודותיהן ללקוח יתבצע על פי הקבוע בהוראת ניהול בנקאי מספר 470 שעניינה "כרטיסי חיוב" (להלן - "הוראה 470").

גילוי אודות עסקאות שבוצעו באפליקציית התשלום

7. **סעיף 6** להוראה קובע את פרטי המידע שעל מנהל חשבון עו"ש ו/או מנפיק כרטיס חיוב להציג ללקוח אודות פעולות התשלום שבוצעו באמצעות אפליקציית תשלום (זיכויים או חיובים). זאת במטרה לאפשר ללקוח לקבל גילוי אפקטיבי ולעקוב אחר פעולות התשלום כאמור שבוצעו בחשבון העו"ש שלו ו/או בכרטיס החיוב שלו, בהתאם להוראות תשלום שניתנו באפליקציית תשלום על ידי הלקוח או לטובתו. האמור מתייחס הן לגבי פעולות תשלום שבוצעו באפליקציית תשלום המנוהלת על ידי תאגיד בנקאי והן לגבי פעולות תשלום שבוצעו באפליקציית תשלום שאינה מנוהלת על ידי תאגיד בנקאי.

במסגרת המידע שיש להציג ללקוח יש לפרט, לכל הפחות, את הנתונים אודות שם אפליקציית התשלום בה בוצעה פעולת התשלום, הצדדים לפעולת התשלום (שם המשלם או שם המוטב), תאריך ביצוע פעולת התשלום, סכום פעולת התשלום ומטרתה, וזאת בהתאם למידע שקיבל מנהל חשבון העו"ש או מנפיק כרטיס החיוב מאפליקציית התשלום, ככל שהתקבל.

8. **סעיף 7** להוראה קובע, כי על התאגיד הבנקאי להציג ללקוח את המידע אודות פעולות התשלום שבוצעו באפליקציית התשלום כחלק אינטגרלי מהמידע שהוא מקבל אודות פעולות תשלום המבוצעות בחשבון העו"ש או בכרטיס החיוב שלו. המידע יוצג ללקוח הן בגין פעולות תשלום שבוצעו באפליקציית תשלום המנוהלת על ידי תאגיד בנקאי והן לגבי פעולות תשלום שבוצעו באפליקציית תשלום שאינה מנוהלת על ידי תאגיד בנקאי, וזאת כחלק מהדיווחים השוטפים שהוא מקבל ממנהל חשבון העו"ש ו/או ממנפיק כרטיס החיוב. כמו כן, המידע יוצג הן בדפי פירוט התנועות והן בערוצי התקשורת בהם נותן התאגיד הבנקאי ללקוחותיו פירוט של המידע אודות פעולות התשלום המבוצעות בחשבונות התשלום שלהם.

9. **סעיף 8** להוראה מטיל חובה על אפליקציית תשלום המנוהלת על ידי תאגיד בנקאי להעביר את פרטי המידע המבוקשים בסעיף 6, בהתאם לתנאים הבאים:

א. לעניין אופן יישום סעיף 6(ב), נקבע כי שמות הצדדים לעסקת התשלום (המשלם או המוטב, לפי העניין) יוצגו ללקוח בהתאם לשם בו רשומים המשלם ו/או המוטב באפליקציית התשלום, כפי שיועבר מאפליקציית התשלום, ולא בהתאם לזיהוי של המשלם ו/או המוטב אצל הלקוח. זאת בכפוף לקבוע בנספח ב'2 להוראת ניהול בנקאי תקין 411 שעניינה "ניהול סיכוני איסור הלבנת הון ואיסור מימון טרור".

ב. לעניין אופן יישום סעיף 6(ה), נקבע, כי המידע אודות מטרת ביצוע פעולת התשלום יועבר, ככל שהזון על ידי הלקוח באפליקציית התשלום, לכל הפחות למנהל חשבון העו"ש. יובהר כי תאגיד בנקאי המנהל אפליקציית תשלום רשאי להעביר את המידע בהתאם לסעיף 6(ה) גם למנפיק כרטיס חיוב. יחד עם זאת, בשלב זה לא חלה חובה כזו. עוד יובהר כי ככל שהתקבל המידע כאמור על המנפיק להציג ללקוח בהתאם לקבוע בסעיפים 6 ו-7 להוראה.

ג. לעניין עיתוי העברת המידע בין התאגידים הבנקאיים, נקבע כי המידע יועבר אגב ביצוע פעולת התשלום, וזאת במטרה לוודא כי המידע שיוצג ללקוח בהתאם לסעיף 7 יהיה עדכני ורלוונטי וכי הגילוי הניתן ללקוח יהיה שקוף ואפקטיבי.

תחילה

10. תחילתה של הוראה זו ביום 1 בינואר 2023. תאגיד בנקאי רשאי לפעול בהתאם להוראה זו, או חלקה, לפני מועד התחילה.

עדכון הקובץ

11. מצ"ב דפי עדכון לקובץ ניהול בנקאי תקין. להלן הוראות העדכון:

<u>להכניס עמוד</u>	<u>להוציא עמוד</u>
427-1-2 [1] (6/22)	----

בכבוד רב,

יאיר אבידן

המפקח על הבנקים

שירותי תשלום מתקדמים

מבוא

1. חוק שירותי תשלום, התשע"ט - 2019 (להלן - "חוק שירותי תשלום") יצר תשתית נורמטיבית המקדמת את התפתחותם של אמצעי תשלום מתקדמים ומאפשרת לעודד את השימוש בהם.
2. עם התרחבות שירותי התשלום המוצעים לציבור באמצעות התאגידים הבנקאיים, לרבות הרחבת האפשרויות הטכנולוגיות לביצוע עסקאות (לדוגמא באמצעות אפליקציות תשלום), עלה הצורך להרחיב את המידע הניתן ללקוחות המשלמים ולמוטבים אודות פעולות התשלום המבוצעות באמצעות אפליקציות התשלום, ואשר מוצג להם בממשק שלהם עם נותני שירותי התשלום שלהם, שלעניין הוראה זו הם מנהלי חשבון העו"ש או מנפיקי כרטיסי חיוב.
3. הוראה זו משלימה את הוראות חוק שירותי תשלום, וקובעת חובות נוספות החלות על תאגידים בנקאיים לעניין פעולות תשלום המתבצעות באפליקציות תשלום.

תחולה

4. הוראה זו תחול על תאגיד בנקאי.

הגדרות

5. "אפליקציית תשלום" - אמצעי תשלום, כהגדרתו בחוק שירותי תשלום, המאפשר העברת כספים וקבלתם באופן מקוון, שאינו כרטיס חיוב או חשבון עו"ש.
- "מוטב"; "משלם" - כהגדרתם בחוק שירותי תשלום.
- "תאגיד בנקאי" - כהגדרתו בחוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשמ"א-1981.

גילוי אודות עסקאות שבוצעו באפליקציית תשלום

6. מנהל חשבון עו"ש ומנפיק כרטיס חיוב יציגו ללקוח מידע אודות פרטי כל פעולת תשלום (חיוב או זיכוי) שביצע הלקוח או שבוצעה עבור הלקוח באמצעות אפליקציית תשלום. בכלל זה יוצגו, לכל הפחות, פרטי המידע הבאים, כפי וככל שהתקבלו מאפליקציית התשלום:
 - א. שם אפליקציית התשלום בה בוצעה פעולת התשלום;
 - ב. שם המשלם או שם המוטב, לפי העניין;
 - ג. תאריך החיוב או הזיכוי, לפי העניין;
 - ד. סכום פעולת התשלום;
 - ה. מטרת ביצוע פעולת התשלום.

7. תאגיד בנקאי יציג את המידע אודות פרטי פעולת התשלום למשלם ולמוטב בדף פירוט התנועות ובערוצי התקשורת אותם מעמידים מנהלי חשבון עו"ש ומנפיקי כרטיס חיוב לטובת לקוחותיהם. אופן, עיתוי ותדירות הצגת המידע יהיו זהים להצגת יתר המידע ללקוחות אודות פעולות תשלום.
8. תאגיד בנקאי המנהל אפליקציית תשלום יעביר למנהל חשבון העו"ש או למנפיק כרטיס חיוב, המשמשים את הלקוח במסגרת השימוש באפליקציית התשלום, את פרטי המידע המפורטים בסעיף 6, בהתאם להוראות הבאות:
- א. לעניין סעיף 6(ב) - יועברו שם המוטב או שם המשלם, כפי שהוא רשום באפליקציית התשלום.
- ב. לעניין סעיף 6(ה) - המידע יועבר לכל הפחות למנהל חשבון העו"ש, בכפוף לכך שהלקוח הזין את המידע הנדרש באפליקציית התשלום.
- ג. פרטי המידע יועברו כחלק מהמידע העובר בין התאגידים הבנקאיים אגב פעולת התשלום.

עדכונים

תאריך
13/06/2022

פרטים
חוזר מקורי

גרסה
1

חוזר 06 מס'
2714